

Om måla til fylkeskommunen

Fylkeskommunen skal både ha mål for eigen verksemd, men også sette mål for samfunnsutviklinga i Møre og Romsdal.

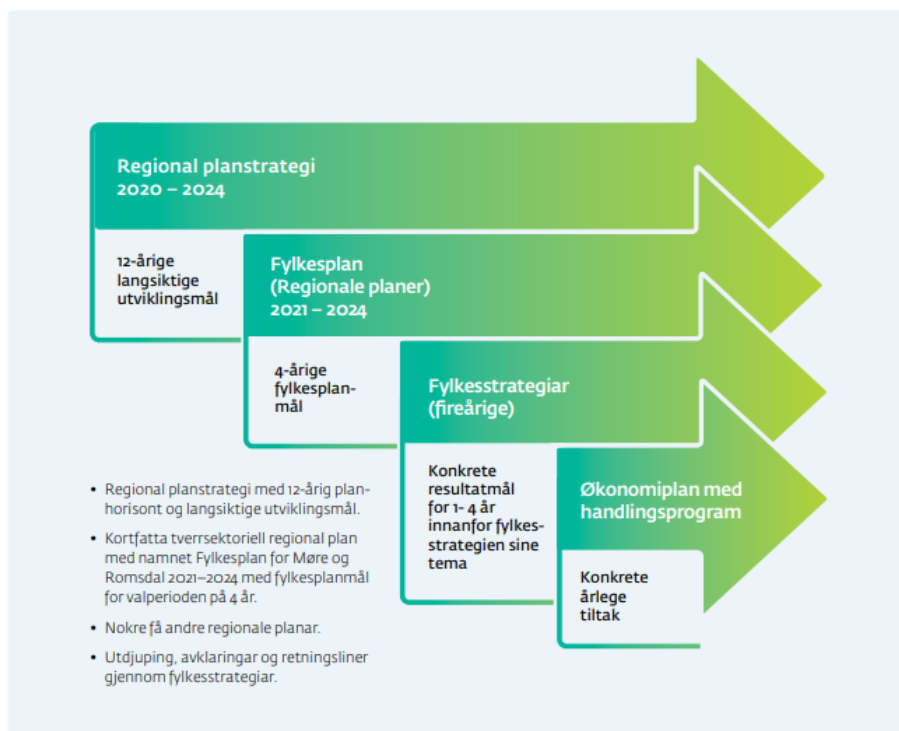
FNs 17 berekraftsmål og dei tre berekraftsdimensjonane (miljømessig, sosial/kulturell og økonomisk berekraft), ligg til grunn for måla både i dei regionale planane og i organisasjonsstrategien. Heile plansystemet til fylkeskommunen er nå bygd på dei fire knaggane

- Samarbeidsfylket
- Miljøfylket
- Inkluderings- og kompetansefylket
- Verdiskapingsfylket

Ramma for arbeidet med planar og dermed fylkeskommunen sine mål, blir sett i [regional planstrategi](#). Det er ei lovpålagt oppgåve, og dette styringsdokumentet skal rullerast kvart fjerde år og henge saman med fylkestingsperiodane. Dokumentet seier noko om utfordringar, moglegheiter og planbehov i 12 år framover. Regional planstrategi vart vedtatt i juni 2020 (T-47/20), og her vart det valt fire langsiktige utviklingsmål for fylkeskommunen og fylket.

[Fylkesplan for berekraftfylket Møre og Romsdal 2020-2024](#) følgjer opp dei langsiktige utviklingsmåla i RPS. Den vart vedtatt i oktober 2020 (T-64/20). Denne inneheld 24 mål som skal gjelde for 4 år og følger fylkestingsperioden. Dette er eit tverrfagleg styringsdokument. Det inneber at fagavdelingane – og hovudutvala – har eit felles ansvar for måloppnåinga. Det er dette som er kjernen i berekraftsarbeidet – å sjå sosiale, økonomiske og sosiale forhold i samanheng.

Fylkesplanen blir utdjupa gjennom ei rekke [fylkesstrategiar](#) som følgjer opp fylkesplanmåla. Desse inneheld resultatmål som blir følgt opp i Økonomiplan med budsjett og handlingsprogram.

Samarbeidsfylket

Møre og Romsdal skal vere eit føregangsfylke på samarbeid

Oppsummering av status for 2022:

Fylkeskommunen fekk i regionreforma styrka si samordnings- og samfunnsutviklarrolle. Dette viser seg att i auka tal nettverkssamlingar, konferansar, kurs og webinar som fylkeskommunen har lagt til rette for. Fleire av desse er gjennomført i samarbeid med andre aktørar i fylket. Eksempel på tema er berekraft, planlegging, klima og miljø, folkehelse, kulturtilbod, trafikktrygging, integrering, førebyggjande tannhelsearbeid og digitalisering. Tilsette i kommunane er ei viktig målgruppe for mange av desse kompetanse- og delingsarenaene.

Fylkeskommunen og statsforvaltaren si satsing Møre og Romsdal 2025 kan no vise til gode resultat for regionalt samarbeid og samordning. I 2022 er det gjennomført både felles møteplassar og prosjekt. Gjennom internasjonalt samarbeid har vi arbeidd på tvers av landegrensene for å skape meirverdi og kompetanse som fremmar vår regionale utvikling. Dette har vi gjort gjennom deltaking i europeiske nettverk, interesseorganisasjonar, prosjekt og utvekslingar.

I ein situasjon der demokratiet blir opplevd å vere under press, vil vi framheve arbeidet fylkeskommunen har gjort for å ivareta det regionale demokratiet, legge til rette for regionale politiske prioriteringar, medverknad og opplyst debatt.

Møre og Romsdal skal utvikle eit tettare og meir forpliktande samarbeid mellom offentlege aktørar, frivilligheit, næringsliv og kulturliv for å følgje opp FNs berekraftsmål

- Programmet [Møre og Romsdal 2025 \(MR2025\)](#) arrangerte [Nyttårskonferansen med toppleiarar frå alle tre forvaltningsnivåa i Møre og Romsdal](#). Sjå eigen rapport frå programmet.
- [E-læringskurs om berekraft](#) er utvikla og lansert internt i fylkeskommunen og eksternt for alle interesserte.
- Det er laga ein [artikkelserie knytt til satsingsområda](#) i Berekraftfylket
- Det er gjennomført [webinar om sirkulære anskaffingar](#) med brei deltaking frå kommunane i fylket og andre offentlege verksemder.
- I samarbeid med Kristiansund kommune og United Cities er [United Cities Internship Program](#) etablert på Campus Kristiansund.
- Arbeidet med å fornye det regionale planverket i tråd med berekraftsmåla og regional planstrategi heldt fram i 2022. Fem fylkesstrategiar vart vedtatt, og to er under arbeid. Sjå eigen [rapport til fylkesutvalet \(sak U-9/23\)](#).
- Fylkeskommunen har følgd opp omsynet til berekraftig samfunnsutvikling i våre uttalar til kommunale plansaker. Det er gitt samordna uttale til 1 140 plansaker, der søknader om dispensasjon frå kommuneplan og reguleringsplan utgjorde 840. Det er reist motsegn til 38 saker, åtte fleire enn i 2021.

- I samarbeid med Statsforvaltaren vart det arrangert ein [plan- og klimakonferanse](#) for kommunane i oktober.
- Sammen med Statsforvaltaren arrangerte fylkeskommunen i mai eit [webinar om klimabudsjett](#) for kommunane.
- Fylkeskommunen var i juni med å arrangere [Miljøkonferansen Midt-Norge](#) i samarbeid med Sunndal næringsforening, Sunndal Sparebank og Suns.
- [Saman med Statsforvaltaren er det jamleg sendt ut nyheitsbrev til planleggarar i kommunane](#)
- Samferdselsområdet har i løpet av 2022 gjennomført møte med ei rekke ulike aktørar – mellom anna med andre fylkeskommunar, kommunar, departement, ulike statlege etatar, forskingsinstitusjonar og andre organisasjonar, leverandørar og entreprenørar. Eksempel på dette er informasjons- og medverknadsmøter arrangert av KS og ulike departement om til dømes inntektssystemet for fylkeskommunane og Nasjonal transportplan.
- Samferdselsområdet er fast deltakar i ei rekke forum med andre fylkeskommunar, som Vestlandsrådet, samarbeidsforum for samferdsel mellom Møre og Romsdal og Trøndelag og Jernbaneforum for Dovre- og Raumabanen.
- Fylkesvegavdelinga har vurdert trafikkssikkerheit i alle saker på offentleg ettersyn og dispensasjonssaker på høyring. I tillegg er det sent ut 2 500 brev knytt til forvaltning av vegnettet og som svar på førespurnadar frå publikum.
- Fylkeskommunen arrangerte i 2022 konferansen «Kommunal Trafikkssikkerhet – fra A til Å» i samarbeid med Trygg Trafikk.
- Det er gjennomført ei rekke tiltak innanfor haldningsskapande trafikktryggingsarbeid retta mot barn, ungdom, syklistar og fotgjengarar i samarbeid med kommunar, Trygg Trafikk og politiet.
- Fire folkebibliotek i fylket deltok i prosjektet «[Bibliotek og berekraft i Møre og Romsdal](#)», og jobba meir strategisk med FN17.
- Kulturavdelinga arrangerte saman med Kulturtanken [Kulturtankens årskonferanse](#) i Kristiansund, dette var første gong årskonferansen vart arrangert utanfor Oslo.
- Det er gjennomført [FrivilligFORUM](#) der fylkeskommunen samlar frivillige organisasjonar og kommunalt tilsette
- Kommunane, næringsliv og frivillige har blitt invitert inn i feiringa av [frivilligheitas år 2022](#) med deltaking på samlingar/konferansar og tilskot til aktivitet.
- Fylkeskommunen har samarbeidd med Statsforvaltaren, frivilligheita og Møre og Romsdal idrettskrets i Folkehelseforum. Her blir ulike tema rundt folkehelse løfta opp og det genererer samarbeid rundt konferansar, samlingar og kunnskapsinnhenting.
- NAV Møre og Romsdal, fylkeskommunen og næringsliv samarbeider om å finne nye tiltak som hindrar utanforskap i prosjektet “Nye muligheter for digitale talenter”.
- Sammen med Molde kommune vart Molde bærekraftshub AS stifta med formål å bidra til å utvikle byggebransjen i ei meir berekraftig retning.

Møre og Romsdal skal samordne dei offentlege ressursane og kompetansen for å møte samansette behov hos eldre, barn og unge, innvandrarar, personar med nedsett funksjonsevne og andre utsette grupper

- [Plan for kvalifisering av innvandrarar er vedtatt.](#)
- Fylkeskommunen har anbefalt busetting av flyktningar til Integrerings- og mangfoldsdirektoratet etter samhandling med kommunane. Sjå rapport lagt fram for fylkesutvalet om status for integreringsarbeidet i fylket ([sak U-3/23](#))
- Gjennom partnerskapsavtalar med kommunane (hoppid.no) er det gjennomført webinar med tema entreprenørskap for innvandrarar.
- Gründertenesta hoppid.no og Ålesund Kunnskapspark har gjennomført intensivkurs for innvandrarar som ønsker å starte eiga bedrift.
- Det er gitt tilskot til 16 organisasjonar registrert i frivilligregisteret frå ordninga [integringstilskot for flyktningar](#). Ordninga vil fortsette i 2023.

- Nordlandsforskning gjennomførte på oppdrag frå Møre og Romsdal 2025 ei kartlegging av ungt utanforskap i Møre og Romsdal som grunnlag for det vidare samarbeidet i offentleg sektor. Rapporten frå prosjektet kan du lese [her](#).
- MR2025 oppretta samarbeid med KS' Partnerskap for radikal innovasjon og kommunale og regionale aktørar om ei brei satsing for å motverke ungt utanforskap.
- [I regi av Møre og Romsdal 2025 er det gjennomført fire samlingar i Levekårsnettverket ..](#)
- Tannhelsepersonell utførte 2 543 timar førebyggjande arbeid utanfor klinikkane i 2022 og nådde med det målalet om 2 500 timar.
- Tannhelsepersonellet sin besøksfrekvens på helseinstitusjonane for den eldste pasientgruppa nærma seg i 2022 måltala, etter eit par år med koronapandemi og besøksrestriksjonar. Dette bidreg til kunnskapsdeling og kompetansebygging hos kommunalt pleie- og omorgspersonell om bebuarane si munnhelse.
- Eldrerådet og rådet for personar med nedsett funksjonsevne i fylkeskommunen gjennomførte kvar si samling for tilsvarende kommunale råd i fylket.
- I ordninga med den kulturelle spaserstokken samarbeider fleire kommunar om produksjonar av høg kvalitet til eldre, og samordnar tilbodet mellom kultur,- helse- og frivilligsektoren.
- Fylkeskommunen arrangerte i samarbeid med Kultur- og likestillingsdepartementet eit innspelsmøte den 20. oktober knytt til spelemiddelordninga for anlegg for idrett og fysisk aktivitet. Målet er å få til ei innretting av ordninga som gjer at vi får flest og best mogleg anlegg.
- I Folkehelseprogrammet er det arbeidd med ei langsiktig styrking av kommunane sitt arbeid med å fremme befolkninga si helse og livskvalitet. Barn og unge, psykisk helse og rusførebygging er sentrale tema.

Møre og Romsdal skal samarbeide med europeiske interesseorganisasjonar og aktørar for å bidra til politikktutforminga i EU, hente kunnskap og midlar til utviklingsprosjekt, samt etablere samarbeid med eit «vennskapsfylke» om berekraftmåla i EU

- Fylkeskommunen har fått innvilga tre nye EU-prosjekt der fylkeskommunen står som partner: Distance LAB, BSI_4Women og PROACTsme. Fellesnemnaren for prosjekta er entreprenørskap og digitalisering. Prosjekta startar opp i 2023.
- Handlingsplan for 2022 for EU-nettverk er gjennomført, og det er vedtatt ny [Fylkesstrategi for internasjonalt samarbeid](#).
- Fylkeskommunen vart valt som deltakar i EU-prosjektet [Circular Cities and Regions Initiative \(CCRI\)](#) saman med 36 andre europeiske byar, regionar og klynge
- Ungdomspanelet har gjennomført prosjekt om ungdomsmedverknad (Erasmus +) saman med ungdom frå Polen. [Les nyheitssak om Erasmus+-prosjektet på mrfylke.no](#)
- I september deltok ungdomspanelet på den første [felleskonferansen for fylkeskommunale ungdomsråd](#) i Noreg på Gardemoen, finansiert av Erasmus +.
- [To representantar frå ungdomspanelet deltok på den andre samlinga til «North Sea Youth Conference» i Brugge i Belgia.](#)
- [Prosjektet «CREST», der Møre og Romsdal fylkeskommune samarbeider med partnerar i Frankrike og Polen om visualisering av klimaendringar i kystbyar, starta opp i 2022.](#)
- Samferdselsområdet deltek inn i forskingsprosjekt med internasjonale partnerar, til dømes prosjektet ZEVS (enabling Zero Emission passenger Vessel Services), som søker å etablere eit kunnskapsgrunnlag for å hjelpe myndigheiter med å ta avgjersler i innfasinga av grønne båtsamband.
- Fylkeskommunen deltok i interesseorganisasjonane Nordsjøkommisjonen og organisasjonen for europeiske kystregionar CPMR. Samferdselsområdet deltek i Nordsjøkommisjonen si arbeidsgruppe for transportgruppe, og næringsområdet deltek i arbeidsgruppa for marine ressursar.

- I Prosjektet *Capital of Dacia – Living museum of European Cultural Heritage*, med varigheit 2022-2024, har Møre og Romsdal fylkeskommune i samarbeid med Hunedoara fylke i Romania arrangert eit arbeidsseminar med tema «Presenting and/or preserving the monuments» og «Implementing technology in museum and in the field».

Møre og Romsdal skal ha eit levande lokaldemokrati der alle innbyggjarane, uansett bakgrunn, kan vere med å påverke det offentlege tenestetilbodet og delta i utforminga av sine lokalsamfunn

- Fylkeskommunen legg store ressursar i å legge til rette for at politiske møte skal kunne gjennomførast på best mogleg måte og vere offentleg tilgjengeleg. Sjå meir under Politikk i årsrapporten (lenke)
- Fylkeskommunen legg til rette for at dokumenta til fylkeskommunen er offentleg tilgjengelege i samsvar med gjeldande reglar og at alle dokument på mrfylke.no skal møte krava til universell utforming.
- Fylkeskommunen varetek rettstryggleik og har kompetanse innan kontraktsrett, utdanningsrett, arbeidsrett, eigedoms- og entrepriserett, saker etter veglova, offentlege anskaffinga og kommunal og forvaltningsrett.
- Som grunnlag til samfunnsdebatten og avgjerder i fylkeskommunen og kommunen er det utarbeidd [fylkesstatistikk](#) og [kommunestatistikk](#), sistnemnde i nytt digitalt design
- Det er gjennomført [Ungdommens fylkesting](#) i november og åtte samlingar i ungdomspanelet, sjå eigen årsrapport frå ungdomspanelet på www.mrfylke.no/up
- Det er gjennomført to [regionale dialogmøte](#) om ung medverknad for barn- og unges representant, dei som jobbar med ungdomsråda i kommunane og leiar i ungdomsråda.
- Fylkeskommunen har gitt råd og innspel om medverkingsprosessar i kommunale plansaker
- [Fylkeskommunen har gjennomført kurs i universell utforming av dokument for kommunalt og fylkeskommunalt tilsette](#)
- Fagavdelingane har involvert dei fylkeskommunale råda i til saman 37 saker gjennom året, inkludert økonomiplan med handlingsprogram og fleire fylkesstrategiar.
- Fylkeskommunen har tatt i bruk ny modell for medverknad med kommunar og den vidaregåande skolen i arbeidet med Den kulturelle skolesekken.
- Fylkeskommunen arrangerte ei samling i samarbeid med Tverga (Ressurssenter for egenorganisert idrett og fysisk aktivitet) med mål om få til meir medverknad i anleggsprosessar for anlegg for idrett og fysisk aktivitet.
- UFA (ungdommen sine fylkesarrangørar i UKM) er 13 engasjerte unge frivillige mellom 15 og 20 år. Dei var essensielle i all planlegging av fylkesfestival i UKM, og for gjennomføring av sjølve festivalen.

Miljøfylket

Møre og Romsdal skal bli miljøfylke nr. 1

Oppsummering av status for 2022:

2022 var året da naturmangfaldet for alvor vart sett på den internasjonale og nasjonale dagsorden. Det er også auka forventningar til fylkeskommunane om å ta vare på artar, naturtypar og økosystem. Samferdselssektoren har lagt målet om å ikkje ha tap av dyrkamark og myr ved vegutbygging på fylkesveg til grunn for si verksemd. Gjennom arbeidet i vassregion Møre og Romsdal er det sett i verk tiltak for å betre vassmiljøet i vassførekonster i fylket.

Fylkeskommune la fram sitt andre klimabudsjett i 2022, no som del av økonomiplanen. Det er lagt fram klimarekneskap bygd på tal frå miljøfyrtårnrapporteringa. Nesten alle fylkeskommunale einingar er miljøfyrtårn-sertifisert, og det er starta arbeid med å forbetre avfallshandtering og auke gjenbruk av inventar og utstyr. Det er stilt miljø- og klimakrav i fylkeskommunale innkjøp og i ulike tilskotsordningar. Det er også skaffa meir kunnskap om fylkeskommunen sitt klimafotavtrykk. Rapporten viser at samferdselssektoren står for dei klart største utsleppa. Det er samtidig kollektivtrafikken som står for den absolutt størst klimagassreduksjonen, og vi ligg an til å nå målet om å redusere CO₂-utsleppa frå bussar og ferjer med 55 prosent i 2025.

Det er arbeidd med å legge betre til rette for friluftsliv. Vi har gjennom rådgiving og økonomiske tilskot lagt til rette for auka gjenbruk, bevaring og rehabilitering av eldre bygg- og anleggsmasse.

Heile organisasjonen har i 2022 arbeidd med å skru si verksemd i meir klima- og miljøvennleg retning, både fag- og stabsavdelingar. Vi er absolutt i gang med den store, grøne omstillinga vi må igjennom, det kjem fram av klimarekneskapen. I Fylkesstrategi for miljø, klima og energi legg vi retninga for Møre og Romsdal sine prioriteringar framover. Denne var på høyring ved årsskiftet, og blir lagt fram forvedtak i fylkestinget i juni 2023.

Møre og Romsdal skal redusere klimagassutsleppa slik at fylket er klimanøytralt i 2030, og bidra til 55 prosent kutt i ikkje-kvotepliktig sektor

- Som grunnlag til fylkesstrategi for miljø, klima og energi, er det gjennomført [befolkningsundersøking](#) i Møre og Romsdal om klima og miljø
- Det er gjennomført medverknadsprosess både internt og eksternt for Fylkesstrategi for miljø, klima og energi, [utkast](#) vart sendt på høyring av fylkesutvalet i november.
- Det er skaffa betre kunnskap om fylkeskommunen sitt klimafotavtrykk og indirekte utslepp (frå kjøp av energi, varer og tenester) gjennom bestilling av ei [klimakost-analyse](#)
- Det er utarbeidd notat om kva som ligg i omgrepet «arealnøytralitet», lagt fram for fylkesutvalet i juni (vedlegg i [sak U-70/22](#))
- Det er lagt fram [klimarekneskap for 2021](#) i juni og klimabudsjett for 2023 som del av økonomiplanen med budsjett og handlingsprogram i desember ([sak T-107/22](#))
- Fylkeshusa, alle kompetanseregionene innan tannhelse og 17 av 21 skolar er miljøfyrtårn-sertifisert og fylkeskommunen sin miljøfyrtårnrapport er lagt til grunn i klimarekneskapen. [Les meir i klimarekneskapen for 2022](#)
- I 2022 vart CO₂-utslepp frå kollektivtrafikk med buss, båt og ferje i Møre og Romsdal redusert med 30 prosent samanlikna med 2018.
- I 2022 vart det skreve ny kontrakt på rutepakke 2 (Averøy, Kristiansund, Aure og Smøla) som inneber store utsleppskutt. Om lag 1,8 mill. rutekilometer vil frå 2024 bli køyrd med nullutsleppskøyretøy.
- Det er innført tiltak for å redusere klimagassutsleppa i vegdriftskontraktane, mellom anna krav til redusert utslepp på bilar/maskinar i vinterdrifta og mannskapsbilar, samt krav til årleg rapportering av utslepp frå entreprenørane.
- Det er auka fokus på klima ved produksjon og utlegging av asfalt, både i form av gjenbruk, bruk av lågtemperatur-asfalt og lengre levetid som følge av betre kvalitet.
- Det er starta opp eit arbeid med å kartlegge kunst- og kultursektoren i Møre og Romsdal sitt klimaavtrykk gjennom berekraftsmålingar i R8Me.

- Det er i tilskotsbrevne for driftstilskot 2022 stilt krav om at tilskotsmottakar må legge FN sine berekraftsmål til grunn for eiga drift.
- I Den kulturelle skolesekken har fleire utøvarar nytta el-bil på turne. I 2022 har vi leigd el-bilar til tilsvarande ca. 10% av utøvarane.
- Det er vedtatt eit mål om 5% reduksjon av klimagassutslepp frå den fylkeskommunale bygningsmassen samanlikna med 2021. Metoden for innhenting av informasjon vart kartlagt i 2021, men grunna vakansar har fylkeskommunen ikkje greidd å prioritere arbeidet med å rapportere på dette i 2022.
- I 2022 var forbruket ca. 21,0 GWh elektrisitet og ca. 4,5 GWh fjernvarme fordelt på 234 509 kvm fylkeskommunale bygg. Reduksjonen i straumbrok frå 2021 til 2022 utgjer om lag 4 prosent, eit prosentpoeng mindre enn målet.

Møre og Romsdal skal forvalte sjø- og landareala slik at det blir lagt til rette for berekraftig verdiskaping, basert på ein arealbruk som avgrensar behovet for transport, og hindrar unødvendige landskapsinngrep

- Saman med KS nasjonalt er det gjennomført to digitale kurs i konsekvensutgreiningar for planleggarar internt og i kommunane. Sjå [opptak her](#)
- Det interkommunale arbeidet med areal, klima og transport (PAKT) i Ålesundsregionen er ferdigstilt og vedtatt i kommunane Ålesund, Sula og Giske, og vedtatt som regional plan av fylkestinget.
- Kartportalen Gislink som fylkeskommunen drifrar saman med Statsforvaltaren i Møre og Romsdal og Trøndelag og Trøndelag fylkeskommune blir stadig meir nytta, i 2022 viste brukarstatistikken i snitt 210 000 requests (klikk) per veke.
- Det er utarbeidd kart som viser kor langt ein kjem ved å gå på ti minutt frå sentrum i alle kommunesentra i fylket.
- Det er utarbeidd kart til kartlegging av friluftslivsområde i 4 kommunar (Aure, Sunndal, Hustadvika, Kristiansund).
- Prosjekt for friluftslivets ferdselsårer (2019-2023) har i samarbeid med friluftsråda, kommunane og Miljødirektoratet blitt vidareført. 15 kommunar har fått tilskot til å starta arbeidet med å lage ein plan for friluftslivets ferdselsårar.
- Det er gjennomført ei kartanalyse for å sjå kor mange i Møre og Romsdal som har tilgang til ei merka og skilta turrute nærare enn 500 meter frå der dei bur. Omtrent 35 000 personar i Møre og Romsdal har tilgang til merka og skilta turruter nærare enn 500 meter frå der dei bur.

Møre og Romsdal skal ha god tilstand på 90 prosent av økosystema både på land og i vatn, og stanse tap av naturtypar og artar

- Det er sett i gang 50 tiltak i vassområda i fylket i 2022 for å oppnå og oppretthalde god miljøtilstand i vassførekomstane. [Meir informasjon om vassforvaltninga finn de på vannportalen.no](#)
- Samferdselsområdet har i handlingsprogrammet i 2022 mål om å ikkje ha tap av dyrkamark og myr ved vegutbygging på fylkesveg. Her har det blitt bygd ned 0,6 dekar i samband med utbetring av vegen mellom Austnes og Ull
- Regional vassforvaltningsplan for Møre og Romsdal vassregion 2022-2027 vart godkjent av Klima- og miljødepartementet (KLD) oktober 2022. Planen sett mål om god økologisk tilstand i vassførekomstar i regionen og inneheld tiltak for å nå måla.

Møre og Romsdal skal bevare viktige landskap, og redusere tapet av verdifulle kulturminne og kulturmiljø til under 0,4 prosent årleg

- Fylkeskommunen er høyringsinstans for om lag 1 500 byggesaker/arealplanar med innspel til sikring av viktige kulturmiljø. Tapet av registrerte verneverdige kulturminne ligg innanfor ca. 0,1 og 0,4%
- Fylkeskommunen har samarbeidd med Riksantikvaren om utveljing av 12 "kulturhistoriske landskap av nasjonal interesse" i Møre og Romsdal, det såkalla KULA-registeret.
- Gjennom Ein bit av historia er det jobba målretta for vern av historiske ferdselsårer i fylket, med vekt på Den Trondhjemske Postvegen.
- Det er gjennomført tilstandsvurderingar av 10 freda bygg og anlegg der resultatet er lagt inn i databasen Askeladden
- Molde kommune har kartlagt dei fleste kulturminna i kommunal kulturmiljøplan og lasta desse inn i Askeladden. Det er også starta opp eit tilsvarande arbeid i Stranda.

Møre og Romsdal skal basere auka produksjon og bruk av energi på energieffektivisering, fornybare energikjelder og utslippsfri energi

- Det er satt i gang prosjekt innafor fornybar energi for å bidra til å etablere verdikjede for hydrogen i Møre og Romsdal. Dette inngår som ein del av prosjektet ladepunkt og energistasjonar.
- På oppdrag for Møre og Romsdal fylkeskommune har Multiconsult kartlagt [potensialet for solkraft](#) på bygg og på utvalte grå areal i Møre og Romsdal fylke og kommunane Kristiansund, Molde og Ålesund.

Møre og Romsdal skal førebygge at uønskete hendingar skjer, og ha ein fysisk, digital og organisatorisk infrastruktur som er rusta til å takle klimaendringar og akutte kriser

- [FylkesROS](#) for Møre og Romsdal vart ferdigstilt i november og var orienteringssak i fylkesutvalet i oktober.
- Det er gjennomført faste beredskapsøvingar slik at vi er godt rusta når dei verkelege hendingane oppstår. 6 av 7 planlagde øvingar vart gjennomført, den siste er utsett til 2023. Vi har også planlagt og gjennomført fleire øvingar for naudetatane, til dømes ulukker og brann i tunnel. Ei viktig oppgåve framover er å tilpasse dei mest kritiske delane av fylkesvegnettet til klimaendringar som aukar risikoen for flaum, skred og ekstremvêr. Nær alle dei 186 stikkrennene som vart skifta i 2022 var dimensjonert for auka vassføring.
- Ved ekstremvêret Gyda som førte til store skadar på vegnettet i januar 2022, vart beredskapen testa i praksis og fylkeskommunen har i ettertid fått gode tilbakemeldingar på handteringa.

Møre og Romsdal skal ha ein leiande posisjon i utviklinga av ein grøn sirkulær økonomi med høg grad av gjenbruk, og god avfallshandtering

- [Workshop om sirkulær stadutvikling april 2022](#) vart arrangert i samarbeid med Natural State og Circularities i Molde med rundt 25 deltakarar frå kommunane i fylket.
- [Workshop om samarbeid om sirkulær samfunnsutvikling november 2022](#) vart arrangert i samarbeid med Framtidslaben, Framtiden i våre hender, SoCentral og DOGA i Ålesund.

- Gjenbruk av vegutstyr i utbyggingsprosjekt er vurdert der det er aktuelt.
- Gjenbruk er vurdert i førebunde arbeid i alle FRAM sine nye driftskontraktar.

- Det vart sendt eit politisk vedtak ([sak U-31/22](#)) til Kultur- og likestillingsdepartementet for å styrke forankringa av berekraftsmåla i føresegnene for spelemidelordninga.
- BDO leverte ein rapport om forvaltninga av spelemidelordninga til fylkestinget i desember. Der kom dei med anbefalingar om betre forankring av berekraftsmåla i ordninga. BDO-rapporten og vedtak i fylkestinget vil bli følgt opp i 2023. [Lenke til rapport](#)
- I samarbeid med næringslivet er det gjennomført gjenbruk av all innreiing og inventar ved Waterfronthotellet i Ålesund. Innreiinga (veggar med meir) skal brukast opp att i Julsundvegen 47 og 49 i samband med etableringa av Molde berekraftshub og samlokalisering av Molde Eigedom KF og fylkeskommunen sine Bygg- og eigedomstenester.
- Gjennom miljøfyrtårn-ordninga blir det arbeidd med reduksjon i restavfall frå fylkeskommunale skolebygg. Det er utfordringar med ulik praksis og kvalitet hos dei ulike renovasjonsselskapa, noko som gjer det vanskeleg å samanlikne resultatata frå år til år. Dette vil bli følgt opp med renovasjonsselskapa i 2023.

Inkluderings- og kompetansefylket

Møre og Romsdal skal vere eit attraktivt og mangfaldig fylke der folk vel å bu

Oppsummering av status for 2022:

Møre og Romsdal har aldri hatt høgare gjennomføringstal for vidaregåande opplæring og det er auke i del ungdommar som får førsteønsket om val av utdanningsprogram oppfylt. Det er også stor auke i gjennomførte karriererettleiingar for vaksne. Målet om 1 300 nye lærekontraktar vart nådd med god margin.

Det er sett i verk fleire kompetansehevande tiltak for kultursektoren, og 40 000 elevar har fått oppleve kulturtilbod gjennom Den kulturelle skolesekken.

Den offentlege tannhelsa har i 2022 arbeidd med å ta att etterslep som følgje av pandemien og er nær målsettingar som er sett for dekningsgrad for dei ulike målgruppene. Det er betring i tannhelsa for 3 av 4 indikatorårskull. Ei ny oppgåve i 2022 var å etablere behandlingstilbod til 21- og 22-åringar.

Dei kollektivreisande byrja å vende tilbake etter pandemien, men også året 2022 var prega av pandemi. Likevel er det ein positiv utvikling, spesielt mot slutten av året.

Saman med kommunane og næringsliv har fylkeskommunen vore med å realisere sentrumsutviklingsprosjekt i både byar og tettstader. Betydningen av gode bustadar og nabolag er sett på dagsorden. Rammene for det vidare arbeidet blir lagt i fylkesstrategi for attraktive byar og tettstader som blir lagt fram for vedtak i fylkestinget i april 2023.

Innvandring har i 2022 bidratt til målet om at fleire busette seg i Møre og Romsdal. Om lag 2 400 flyktningar vart busett i kommunane i Møre og Romsdal i fjor, blant desse ca 2 000 frå Ukraina. Fylkeskommunen har auka innsatsen for integrering og inkludering, det vart mellom anna sett av fem millionar kroner til frivillige organisasjonar til integreringstiltak for flyktningar.

Møre og Romsdal skal ha nærmiljø og lokalsamfunn som fremmer god fysisk og psykisk helse, og er prega av tillit, tilhørse, tryggleik og tilgjenge

- Det er sett i gang seks tiltak i Folkehelseprogrammet. Sentrale tema i programmet er livskvalitet, rusførebygging, psykisk helse og barn og unge.
- I 2022 har resultatane frå folkehelseundersøkinga i 2021 inngått i skriftleg oversikt over folkehelsa. Undersøkinga og oversikta har blitt følgt opp gjennom God Helse samarbeidet med kommunane og satt på dagsorden i ulike nettverk.
- Det er tildelt 16 tilskot til ulike prosjekt for integrering av flyktningar i Møre og Romsdal. Innhaldet i prosjekta har vore svært variert, alt frå sjakk, svømmetrening, innkjøp av e-sport-utstyr, Jonsokfeiring, å få med flyktningar på ulike festivalar med meir.
- Det vart fordelt tilskot på til saman 104,3 millionar kroner til 104 anlegg innanfor for idrett og fysisk aktivitet i heile fylket.
- Det vart tildelt tilskot til tilrettelegging av 18 statleg sikra friluftslivsområde
- Det vart tildelt tilskot til 19 forskjellige aktivitetstiltak i regi av friluftslivsorganisasjonar i Møre og Romsdal
- Samferdselsområdet hadde i 2022 mål om at talet på hardt skadde og drepne var mindre enn 24. Ingen vart drepne på fylkesvegane i Møre og Romsdal i 2022, men det var fleire hardt skadde. Talet på hardt skadde blir kjent i løpet av hausten 2023.

Møre og Romsdal skal ha ei tannhelseteneste med god kvalitet, pasienttryggleik og høg kompetanse, som gir prioriterte grupper god tannhelse

- Dekningsgraden for pasientgruppene barn, unge og eldre har betra seg i 2022 i høve "pandemiåra" 2020 og 2021
- Tannhelsetilstanden, målt i førekomst av karies, har betra seg for indikatorårskulla 3-, 5-, 15- og 18-åringar i 2022. For 12-åringane ser vi ein liten auke i karies.
- Tannhelse for dei to yngste indikatorårskulla (3- og 5-åringar) er betre enn landsgjennomsnittet.
- Sjølv om 15- og 18-åringane i fylket har fått betre tannhelse enn tidlegare år, ligg vi framleis under landsgjennomsnittet for desse og 12-åringane.
- Den offentlege tannhelsetenesta har frå 1.1.2022 etablert eit behandlingstilbod til 21- og 22-åringar.
- Både klinikstrukturen og driftsrammene er endra gjennom omstillingsprosjektet "Omstilling 2020". Omorganiseringa har sikra ein fullfinansiert tenestestruktur med betre føresetnader for rekruttering og stabil bemanning.
- Det er i 2022 igangsett tannhelsesekretæruddanning i fylkeskommunal regi i eit samarbeid mellom tannhelsetenesta og BORK karriere og kompetanse ved Borgund VGS. Utdanningstilbodet er oppretta for å møte ei auke i etterspurnaden etter autoriserte tannhelsesekretærar.
- Nybygde distriktstannklinikkar vart i 2022 sett i drift i Sykkylven og i Aure på Nordmøre. Du kan lese meir på mrfylke.no
- Planleggingsarbeidet knytt til etablering av nye kompetanseklinikkar ved Campus Kristiansund og på Søre Sunnmøre har halde fram i 2022.

- Fem nyinnkjøpte mobile behandlingseiningar har blitt testa ut i 2021-22. Ytterlegare tre unitar er innkjøpt i 2022. Behandlingseiningane vil bli nytta for å utføre tannhelsetenester på helseinstitusjonar og sjukeheimar for lite mobile pasientar.

Møre og Romsdal skal ha spesialisthelsetenester med høg kvalitet som gjer at innbyggjarar i alle delar av fylket er trygge på at dei får nødvendig helsehjelp når dei treng det

- Både leiinga i Helse Møre og Romsdal HF og Helse Midt-Norge RHF hadde orientering for fylkestinget i oktober.
- Fylkesutvalet gav høyringsinnspel til Regional utviklingsplan 2023-2026 for Helse Midt-Norge RHF (sak U-158/22)

Møre og Romsdal skal ha eit utdannings- og kompetansetilbod som møter behova i samfunnet og fører til inkludering, integrering, verdiskaping, nytenking og livslang læring

- 82,8 prosent av elevane som starta i vidaregåande opplæring i 2015 har fullført med studiekompetanse etter 5 år eller yrkeskompetanse etter 6 år. Dette er det høgste gjennomføringstalet for Møre og Romsdal nokon gong.
- 89 prosent av søkarane med ungdomsrett har fått oppfylt primærønsket sitt om val av utdanningsprogram på vg1, talet for 2021 var 87,9 prosent.
- Gjennom godt samarbeid med arbeidslivet i fylket har 1 377 ungdommar fått lære- eller opplæringskontrakt i 2022.
- 4,2 prosent av lærekontraktane vart heva i 2022, dette er ein nedgang frå 2021 då 6,1 prosent av kontraktane vart heva.
- Resultatet frå elev- og lærlingundersøkinga hausten 2022 viser høg trivsel og godt læringsmiljø blant våre elevar og lærlingar.
- Det er gjennomført 1 142 karriererettleiingar for vaksne i Møre og Romsdal, ein stor auke frå 2021, der talet var 729. 96 prosent av brukarane er nøgd med rettleiinga dei har fått.
- 90 prosent av søkarane til vidaregåande opplæring for vaksne fekk tilbod om å starte opplæring i 2021/2022, og 82 prosent fullførte opplæringa som planlagt.
- Fylkeskommunen deltok i det nasjonale prosjektet «Formidlingskompetanse i folkebibliotek», som skal auke kompetansen hos bibliotektilsette i heile landet.
- Gjennom prosjektet «Litterære pusterom – Shared reading for større livskvalitet» er det arrangert kurs for å sertifisere leseleiarar frå heile fylket.
- Det er arbeidd med ein rapport for forprosjekt til rekrutteringsordning for bibliotekfagleg kompetanse.
- Det er gjennomført to kompetansehevande kurs for tilsette og publikum i folkebiblioteka som stimulerer til bruk av spel i bibliotek.
- Det er tildelt fire stipend til masteroppgåver innan folkehelse og kulturarv.
- Det vart signert ny samarbeidsavtale mellom fylkeskommunen og VOFO (Voksenopplæringsforbundet) i Møre og Romsdal.
- I løpet av 2022 har om lag 40 000 elevar i grunnskolen og den vidaregåande skolen hatt besøk av Den kulturelle skolesekken. Det har vore 69 ulike produksjonar på veggen, 18 av desse var verkstader som skolane sjølv har bestilt.
- Gjennom prosjektet «Nye muligheter for digitale talenter» jobbar ein for å finne nye vegar til fagopplæring innan IT- og mediefag for ungdom i utanforskap.
- Nye utdanningstilbod innan visuell teknologi ved Campus Kristiansund er under utarbeiding v/Høgskolen i Molde.
- Fylkeskommunen lyste ut tilskot til formidlingssamarbeid i ABM-sektoren som skal utvikle tenestene i arkiv, bibliotek og museum.

Møre og Romsdal skal ha inkluderande og trygge byar- og tettstader med særpreg, som tilbyr gode bumiljø og offentlege rom, attraktive arbeidsplassar, eit variert kultur- og tenestetilbod, og miljøvennleg transport

- Utkast til Fylkesstrategi for attraktive byar og tettstadar vart sendt på høyring av fylkesutvalet i juni (sak U-78/22)
- Program for berekraftig by- og tettstadutvikling vart etablert og sett i gong med verknad frå 2022. Åtte byrom og møteplassar ferdigstilt i 2022. Sjå eigen rapport frå programmet (sak KNF-17/23).
- Fylkeskommunen arrangerte eit bustadseminar som samla ca 70 deltakarar frå kommunane og regionale statsetatar
- Fylkeskommunen, Ålesund kommune, Møre og Romsdal kunstsenter og Høstscena arrangerte seminar om kunst i offentlege rom og stadutvikling om kunst i offentlege rom og stadutvikling
- Fylkeskommunen har saman med kommunane Ulstein, Ørsta og Volda deltatt i pilotprosjektet "planlegging for aldersvenlege byar og tettstader" i regi av Husbanken.
- Fylkeskommunen har følgd opp GNIST-ordninga til Doga og prosjekt i Vanylven kommune.
- Som grunnlag til fylkesstrategi for attraktive byar og tettstader er det utarbeidd ei rettleiing i fortetting av byar og tettstadar og gjennomført eit oppfølgande webinar for kommunane om fortetting med kvalitet
- Saman med Distriktssenteret har fylkeskommunen arbeidd for å styrke distriktskommunar i samfunnsutviklarrolla. Prosjektet inkluderer i Møre og Romsdal kommunane Fjord, Aure, Tingvoll og Sande. [Sluttrapport frå Sintef vart lagt fram i 2022.](#)
- Program for berekraftig by- og tettstadutvikling har løyvd tilskot til gjennomføring av mogelegheitsstudie for Geiranger sentrum, og delteke med rådgjeving og oppfølging knytt til dette arbeidet.
- Bysamarbeidet «Byen som regional motor» (BRM) har vore vidareført i 2022, som eitt av tre delprosjekt i Program for berekraftig by- og tettstadutvikling. Det vart gjennomført to fellessamlingar for prosjektgruppene i Kristiansund, Molde og Ålesund.
- Det vart tildelt 5,7 mill. kroner til byutviklingsprosjekt i dei tre største byane i juni 2022.
- Av BRM-prosjekt som vart ferdigstilt eller opna i 2022 var leike- og aktivitetsområde ved Sjøfronten i Molde, område for eigenorganisert aktivitet ved Idrettens hus i Molde, snarveg- og trappeprosjekt i Ålesund sentrum, nytt byrom utanfor Bybadet i Ålesund, nærmiljøanlegget ved nye Kolvikbakken ungdomsskule i Ålesund, kunnskapsgrunnlag for ny parkeringsstrategi i Ålesund og innbyggjarlaben «Innom» i Molde.
- Talet på kollektivreiser med buss (utan skoleskyss) har auka med 33 prosent samanlikna med 2021. Talet på reiser med hurtigbåt har auka med 28 prosent samanlikna med 2021.
- Samanlikna med 2019 (før koronapandemien) viser talet på kollektivreiser (utan skoleskyss) med buss ein nedgang på 11 prosent. Tala viser at dei kollektivreisande byrja å vende tilbake etter pandemien, men at også året 2022 var prega av pandemi.
- Om lag 38 prosent av rutekilometerane for bybusstrafikken i Ålesund blei køyrd med el-bussar.
- Åtte folkebibliotek i fylket fekk tilskot til bibliotekutvikling, som skal stimulere til nye tiltak og prosjekt
- Prosjektet Litteraturhus Møre og Romsdal har i samarbeid med alle folkebiblioteka i fylket gjennomført litteraturarrangement for både vaksne og barn.
- Det er gjennomført ei kartlegging av kunsten i Møre og Romsdal fylkeskommunes eige. All kunst er no registrert inn i Norsk kunstdatabase. Endeleg rapport er klar 1. februar 2023.
- Utgreiing av skulpturlandskap Møre og Romsdal vart gjennomført i 2022 og det vart fatta vedtak om å arbeide meir heilskapleg med by- og tettstadutvikling der kunst og kultur er ein integrert del av arbeidet frå starten.

- Det er gjeve fråsegn til ei rekkje utbyggingsplanar i by- og tettstader i høve godt vern, forvaltning og arealutnytting i forhold til verneverdig busetnadsmiljø.
- Kulturavdelinga har gitt omtrent 100 millionar i tilskot. Desse har gått mellom anna til regionale kulturinstitusjonar, kunstinstitusjonar, allmennkulturelle organisasjonar, festivalar, kulturarrangement, kulturmiljø, kulturminne, frivillige og interesseorganisasjonar innanfor helse.
- Det vart delt ut ni kunstnarstipend i 2022 på til saman 1 million kroner.
- Det vart i 2022 etablert eit forprosjekt for Nasjonalt postveiprosjekt med mål om å ivareta og skape verdiar langs Den Trondhjemske postvei. Prosjektet er eit samarbeid mellom dei tre fylkeskommunane Møre og Romsdal, Trøndelag og Vestland, samt Statens vegvesen ved Norsk Vegmuseum.
- Viti fekk i 2022 i oppdrag å utarbeide eit kunnskapsgrunnlag om utvikling av ei fyrled i fylket. Dei leverte i desember ein rapport med oversikt over fyr i fylket vårt, kva betydning etablering av fyr har hatt historisk og kva potensiale fyra har for verdiskaping og utvikling i notid.
- Det er gjennomført kartlegging av ulike typar krigsminne og forvaltning av krigsminne som kunnskapsgrunnlag for vidare arbeid med "historiske leder".

Møre og Romsdal skal ha eit kultur og fritidstilbod som er relevant og tilgjengeleg for alle, og frivillige lag- og organisasjonar som skapar mangfald og engasjement

- Gjennom regionalt e-bokkonsortium tilbyr fylkeskommunen saman med biblioteka eitt breitt utval av e-bøker og -lydbøker til alle innbyggjarar.
- [UKM fylkesfestival vart i 2022 arrangert på Eide i Hustadvika kommune. UKM fylkesfestival vart gjennomført etter ny modell.](#)
- Ordninga arrangørtilskot til innleige av profesjonelle frilansmusikarar vart auka med 300 000 til 1,3 mill. kroner. Dette førte til at 52 av 64 søknader vart innvilga. Konsertaktiviteten til lag og foreningar har tatt seg gradvis opp etter pandemien.
- [Gjennom ordninga "Kulturrabatt for ungdom" har unge i alderen 15-20 år fått tilgang på rimelegare kulturopplevingar.](#)
- Arkaden (møteplass for datakultur) i Kristiansund er etablert som eit fritidstilbod til ungdom på kveldstid og driftast frå hausten 2021 av Kristiansund kommune som ein del av ungdomssatsinga «Bakgården».
- I verdiskapingsprogrammet UNG kunst og kultur er det inngått nye samarbeidsavtalar med sju kommunar. Samarbeidsavtalane regulerer eit gjensidig tilskot for å fremme UNG kunst og kultur og stimulere til arbeid på feltet i hele fylket.
- Det er gjennomført åtte skrivekurs for ungdom på biblioteka i Aukra, Averøy, Hareid, Rauma, Smøla, Stranda, Surnadal og Tingvoll
- Gjennom 2022 markerte ein Frivilligheitsåret i heile Møre og Romsdal. Fylkeskommunen hadde tre hovudmarkeringar. I tillegg så var vi medarrangør då Norske Frivilligsentralar sykla gjennom fylket i veke 24.
- [Frivilligheitsprisen vart delt ut under fylkeskulturkonferansen 2022](#)
- Det er gjennomført ei [undersøking om deltaking i fritidsaktivitet](#). 3681 elevar frå vidaregåande og ungdomskolar i fylket svarte.

Verdiskapingsfylket

Møre og Romsdal skal ha eit internasjonalt leiande næringsliv og ein innovativ offentleg sektor

Oppsummering av status for 2022:

Skaparkraft, programmet for langsiktig omstilling av næringslivet og satsing på berekraftig eksport, vart operasjonalisert frå 1. januar 2022 og programmet delte ut 15,7 millionar kroner i tilskot til 22 ulike prosjekt. Formålet med programmet er å styrke eksportnæringane i fylket og stimulere til utvikling av nye næringar gjennom samarbeidsprosjekt og tilskotsordningar innanfor fire satsingsområde: Grøne industrielle løft, Smart teknologi, Fornybar energi og Kompetanse i og for næringslivet.

Gründertenesta hoppid.id er utvikla vidare og bidrog til 338 nye forretningsidear og alle kommunane har fått kompetanseheving Reiselivsnæringa har fått støtte til marknadsføring av fylket og det er gjennomført samlingar i dei fire bedriftsnettverka der reiselivsbedrifter, matprodusentar og kulturaktørar samarbeider om nye produkt. Det er ei eiga satsing på kulturarven vår langs historiske strekningar, det er gitt tilskot til utvikling av profesjonell kunst og kultur og det er gitt to filmstipend.

Det er ein tydeleg auke i forskings- innovasjons og digitaliseringsprosjekt som fylkeskommunen finansierer og deltek i. Det gjeld innan alle fagområda i fylkeskommunen. Prosjektet Digi Møre og Romsdal har bidratt til kompetanseheving på digitalisering både i fylkeskommunen og i alle kommunane.

Fylkeskommunen har i 2021 prioritert store ressursar på å gjere transportsystemet trygt, smart og miljøvennleg, og tilpassa innbyggjarane og næringslivet sine behov. Fylkesstrategi for samferdsel er førande for arbeidet.

Ein viktig føresetnad for å ta del i det grønne skiftet, er å ha tilgang på klimanøytral energi. Det er i 2022 fullført konseptvalsutgreiing for framtidig Kraftnett Nordmøre og Romsdal.

Fylkeskommunen har i 2022 lagt grunnlaget for å styrke arbeidet med seriøst arbeidsliv i fylket i den nye fylkesstrategien og modellen for seriøst arbeidsliv.

Møre og Romsdal skal ha eit omstillingsdyktig næringsliv som grip moglegheitene i det grønne skiftet og opprettheld og styrkar si internasjonale konkurransekraft

- Gjennom programmet Skaparkraft er det gitt tilskot til utviklingsprosjekt på 15,7 mill. kroner til 22 ulike prosjekt. Dette har utløynt utviklingsarbeid til ein verdi på 28,8 mill. kroner når eigenandelen frå søkar vert medrekna. (Ev lenke til - Årsrapport for Skaparkraft kommer – det blir lagt inn lenke så snart den er klar)
- Produksjon og nyskapande prosjekt har blitt stimulert gjennom den nye tilskotsordninga Profesjonell kunst og kultur. 1 million kroner vart delt ut til 14 mottakarar innan alle kunstnarlege uttrykk.
- Det har blitt arbeidd med ei stimulering av kunstfelta film og scenekunst. To filmstipend er lyst ut med søknadsfrist 15. februar 2023.

- Gjennom programmet Ein Bit av Historia, har fylkeskommunen bidratt til å utvikle kulturminne- og miljø som eit berekraftig produkt i reiseliv. Dette er primært gjort gjennom tilskotsordninga Verdiskaping langs historiske ferdselsårer, og Kulturarv i reiseliv.

Møre og Romsdal skal skape fleire og betre nyetableringar og løfte fram bedrifter med potensial for vekst og internasjonalisering

- Alle kommunar har deltatt på kompetansehevande tiltak i regi av hoppid.no
- Høg aktivitet i næringslivet har gitt noko lågare tal nyetableringar i 2022 samanlikna med året før.
- Kulturavdelinga og kompetanse- og næringsavdelinga samarbeider om innsiktsanalyse for kulturell og kreativ næring. Denne legg grunnlaget for nye tiltak som skal styrke næringa.
- Nytt tilskot til verdiskaping innan kulturell og kreativ næring er lyst ut.

Møre og Romsdal skal vere leiande i arbeidet med å skape lokale og miljøvennlege produkt og tenester, basert på lokale ressursar og lokal kultur

- Fylkestinget vedtok i desember Fylkesstrategi for landbruk. [Du kan lese meir om vedtaket for ny fylkestrategi sak T-97/22 i den politiske møtekalenderen](#)
- Det er tildelt til saman 5,8 mill. kroner i tilskot til 17 prosjekt innan næringsutvikling, rekruttering og kompetanseheving i landbruket. Dette har utløynt utviklingsarbeid til ein verdi av til saman 26 mill. kroner.

Møre og Romsdal skal styrke omstillings- og innovasjonsevna, utnytte digitale moglegheiter, og auke bruken av forskning, internasjonalt samarbeid og innovative innkjøp

- Det er gitt 26 mill. kroner i tilskot til 32 prosjekt frå Regionale forskingsfond Møre og Romsdal og 8 prosjekt frå MobPro - forprosjekt for å mobilisere til forskingsbasert innovasjon. Dette har utløynt FoU-arbeid på totalt 66,5 mill. kroner når eigenandel frå tilskotsmottakarane er medrekna.
- 94 prosent av husstandane i fylket har no fått tilbod om breiband med kapasitet på minst 100 Mbit/s og Møre og Romsdal er no det fylket i landet med best dekning. [Du kan lese meir om dekinga av breiband i nyheitssaka vår på mrfylke.no](#)
- Gjennom Smartere transport i Norge har SINTEF utarbeidd fleire nye forskingsrapportar for prosjektet i Møre og Romsdal. Doktorgradsstipendiaten som er tilsett ved NTNU Ålesund i samband med Smartere transport-prosjektet, kvalitetssikrar no eigne bølgesimuleringsmodellar opp mot faktiske ver- og vinddata frå smarte bøyer utplassert i Valderhaugfjorden. Arbeidet skal på sikt kunne gje god og riktig informasjon til autonome system i passasjerbåtar.
- FRAM samarbeider med fleire andre fylkeskommunar og kollektivselskap, for å utvikle ei ny mobilitetsplattform. Dette vil gi ny betalingsløyning på alle bussar og hurtigbåtar, og ny nettbutikk og app.
- Samferdselsområdet har i 2022 bidratt i arbeidet med å revidere Nordsjøkommisjonens handlingsplan for 2030 innanfor transport- og mobilitetsområdet. Gruppa har i tillegg laga ein rapport med oversikt over miljøvennlege og innovative transport- og shippingløyningar i medlemsregionane.
- [Møre og Romsdal 2025 er regional innovasjonspartnar i KS Partnerskap for radikal innovasjon sitt arbeid med ungt utanforskap.](#)

- [Digi Møre og Romsdal \(delsatsing i MR2025\) - alle kommunane i fylket har inngått avtale om varig digitaliseringsssamarbeid frå 1.1.2023.](#)
- Det er laga utviklingsplan for databasen MøreRom som gir oversikt over lokalhistoriske årsskrift i fylket.
- Det er samarbeidd med Riksantikvaren om kulturmiljødata med god praksis for informasjon i kulturmiljøforvaltninga.
- LD studio/DIGGA har laga ei virtuell læringsplattform for å stimulere til meir audiovisuelt innhald i UKM. Rundt 200 barn og unge sjekka ut plattforma og 50 laga innhald i prosjektet.
- Mollanfilm har laga "Fylgja" - ein interaktiv produksjon i den kulturelle skolesekken (DKS) etter eit innovativt innkjøp i 2021. Produksjonen er laga saman med elevar frå Atlanten ungdomsskole i Kristiansund etter fleire workshops.
- Det har vorte jobba vidare med å få oppretta eit regionalt kompetansesenter for dans knytt til Operaen i Kristiansund (OIK).
- Det er inngått eit aktivt eigarskap i Vestnorsk filmsenter
- Fylkeskommunen deltek i det nasjonale prosjektet DigIn, som skal sørge for fleire og betre digitale innhaldstenester i biblioteka.
- Forprosjekt for tilskot- og dialogplattforma "min side" er gjennomført. Dialog med KS er oppretta og KS har kome med tilbod om prøveperiode. Det arbeidast vidare med korleis KS "min side" kan sjåast i samheng med programmet "Nye digitale arbeidsformer"
- [Fylkeskommunen har gjennom verdiskapingsprogrammet Ein bit av historia utvikla digitale univers basert på kulturhistorisk forskning gjennom FoU-samarbeid](#)
- Prosjektarenaen har gjennomført fysiske kurs i prosessleing for 70 tilsette, i tillegg til webinar og e-læring tilgjengeleg for alle.
- Prosjektarenaen har vore ein aktiv samhandlingsarena for mange tverrfaglege workshops og samarbeid, både med interne og eksterne deltakarar. Eksempel har det vore samarbeid med internasjonal seksjon for å kartlegge og visualisere prosessar for internasjonalt arbeid for betre tilgjengeleg informasjon.

Møre og Romsdal skal ha eit transportsystem som er trygt, smart og miljøvennleg, og er tilpassa innbyggjarane og næringslivet sine behov

- I 2022 hadde FRAM ein pilot på FRAM Svipp som er ein bestillingstransport til/frå Ørsta/Volda flyplass. Formålet var å pilotere nye mobilitetsløyser og betre tilbodet til flyplassen.
- Det er i 2022 gjennomført 2 891 intervju med reisande og 1 003 webintervju for å måle kundetilfredsheita med kollektivtransporten i fylket. Undersøkingane viser at 90 prosent av dei spurte er svært godt eller godt nøgd med reisa.
- Det er gjennomført ei kampanje med gratis buss i samband med oppstart av bompengerekkjering i Bypakke Ålesund. Resultatet av bompengar og gratis buss har gitt ein auke i talet på kollektivreiser i Ålesund.
- Det vart frakta nærmare 4,3 mill. køyretøy på fylkesvegferjene i Møre og Romsdal i 2022. Dette er over 4 prosent meir enn i 2021, og 1 prosent meir samanlikna med 2019, som er siste normalår før pandemien. Samstundes med at talet på køyretøy auka i 2022, gjekk talet for attståande bilar ned med 15 prosent samanlikna med 2019.
- I 2022 har mobilitetsmiljøet i FRAM på Campus Kristiansund blitt etablert. I denne samheng har FRAM fokus på å utforme/utvikle transportsystemet og transporttilbodet i samspel med andre aktørar sine tilbod.
- Samferdselsområdet har starta arbeidet med å utarbeide ein plan for kartlegging av vedlikehaldsetterslep. Det er satt i gang fleire tiltak for å få utarbeidd ein slik plan, og arbeidet blir vidareført i 2023.
- Samferdselsområdet skal også utbetre tunnelar etter krav i tunnelsikkerheitsforskrifta i samsvar med vedtatt investeringsprogram 2022-31. Her er måloppnåinga i 2022 på 33

prosent. Grunnen til dette er forsinka framdrift i noko av arbeidet, kor oppstart er flytta til februar 2023.

- To av dei fem store investeringsprosjekta på fylkesvegnettet som vart avslutta i 2022 gjekk over vedteke kostnadsramme, resten var innanfor ramma.
- Undervegsevalueringa som vart gjennomført mot slutfasen av Nordøyvegprosjektet, kartla økonomiske verknadar og framtidstru hos nærings- og reiseliv på øyene. Dei ulike aktørane opplevde positiv vekst og økt sysselsetting knytt direkte til bygginga og trur at vegen vil ha positiv verknader i framtida.
- På fylkesvegnettet vart det i 2022 utført større vedlikeholdstiltak mellom anna på fv. 63 Grande, fv. 5876 Runde og fv. 5948 Fremmerholen.
- Det er asfaltert om lag 186 km fylkesveg i 2022.
- Kvar år gjennomfører vi ulike trafikktryggingstiltak langs fylkesvegnettet. Bygging av rundkøyring og gangvegar med gangfelt gir sikrere ferdsel både for mjuke trafikantar og anna trafikk. I 2022 er det utført trafikktryggingstiltak på sju strekningar: fv. 6200 Skjærgårdsvegen i Smøla kommunem. fv. 538 Frænavegen i Molde kommun, fv. 6206 Kveldssolvegen i Ålesund kommune, fv. 6102 Kvalvikveien i Kristiansund kommune, fv. 663 Elnesvågvegen og fv. 64 Nåsvegen i Hustadvika kommune og fv. 61 Hareidsvegen i Hareid kommune
- Skredsikring av Ågothammaren (Eikesdalen i Molde kommune) vart ferdigstilt i 2022.
- I 2022 starta arbeidet med bygging av gang- og sykkelveg langs fv. 65 mellom Vindøla og Røv i Surnadal kommune. [Du kan lese meir om gang- og sykkelveg langs fv. 65 mellom Vindøla og Røv på mrfylke](#)
- Ny Folla bru i Surnadal vart opna i oktober 2022. [Du kan lese meir om prosjektet på mrfylke.no](#)

Møre og Romsdal skal ha eit mangfaldig arbeidsliv som legg til rette for likestilling og inkludering, og som legg reglar og avtalar i arbeidslivet til grunn

- Fylkestinget vedtok i juni Fylkesstrategi for seriøst arbeidsliv
- For alle vegprosjekt blir det gjennomført inntakskontroll for kvar nye underentreprenør i tråd med seriositetsbestemmingar og kontrakt.
- Samferdselsområdet hadde mål om å ferdigstille system for kontraktsoppfølging for FRAM i 2022. Arbeidet starta i slutten av 2022, men på grunn av kapasitetsutfordringar vart ikkje arbeidet ferdigstilt og arbeidet blir derfor vidareført i 2023.
- 17 personar har i samarbeid med NAV fått arbeidstrening fylkeskommunen i 2022.
- 6 trainear har fått arbeidserfaring i fylkeskommunen i 2022.
- 27 har hatt læreplass i fylkeskommunen .
- Inkluderings- og mangfaldsprisen vart tildelt Ekornes for sitt arbeid med å gje fast arbeid til dei som ikkje har det, og for godt samarbeid med flyktingetenesta og NAV.

Møre og Romsdal skal ha nødvendig nettinfrastruktur og god tilgang på klimanøytral energi for vidare utvikling av nærings- og samfunnsliv

- Det er fullført konseptvalsutgreiing for framtidig Kraftnett Nordmøre og Romsdal.
- Gjennom Skapakraft-programmet har åtte prosjekt fått støtte på til saman 5 275 000 kroner, sjå eigen årsrapport

Større tverrgående satsingar og prosjekt

Fylkeskommunen har mange ulike prosjekt og satsingar. Her finn du ei oversikt over nokre av dei største satsingane og prosjekta som det blir arbeidd med no.

Berekraftfylket Møre og Romsdal

Prosjektet skal bidra til at berekraftsarbeidet i Møre og Romsdal har ei felles retning forankra i kunnskap om lokal status på berekraft. Eit sentralt mål er å legge til rette for at kommunane samarbeider om å løyse felles berekraftsutfordringar i partnarskap med ei bredde aktørar, og jobbar med berekraft på ein heilskapleg, systematisk måte.

Berekraftfylket Møre og Romsdal har i 2022 jobba med oppfølging av dei 6 felles regionale satsingsområda identifisert i berekraftskartlegginga frå 2021. Av desse har sirkulær økonomi har vore prioritert, og dette har m.a. resultert i deltaking i EU-prosjektet Circular Cities and Regions Initiative. Saman med kommunane har vi også utvikla eit delprosjekt med formål om å auke kompetanse om korleis ein integrerer berekraft på ei heilskapleg måte i plan- og styringsprosessar.

Berekraftfylket har samarbeidd med andre sektorar og initiativ for å løfte berekraftsarbeidet i regionen, og har ein sentral plass i det nasjonale berekraftsnettverket for kommunesektoren. I løpet av året har vi vore med å arrangere fleire [berekraftsfredagar](#) – opne webinar for alle som er interessert – med ulike tema: FN's berekraftsmål i verksemdstyringa, Berekraftig finans for kommunesektoren, Berekraftig mat – frå jord til bord, Berekraftige tekstilar, Berekraft og deling av dei gode idéane, Berekraftskompetanse, Smultringøkonomi. I tillegg har det vore to fysiske samlingar, blant anna ei i september 2022 med tema måling og indikatorarbeid. [Les meir om berekraftsfylket på mrfylke.no](#)

Møre og Romsdal 2025

Dette er eit program der offentleg sektor med ansvar for Møre og Romsdal samarbeider for å styrke regionen. Fylkeskommunen er programeigar og samarbeider med kommunane i fylket, Statsforvaltaren og andre statlege aktørar. Programmet arrangerer møteplassar som Nyttårskonferansen, Statsetatsmøter og Levekårsnettverket som grunnlag for samarbeid, og fasiliterer fellessatsingar på område der offentleg sektor ser behov for betre samarbeid, m.a. berekraft, digitalisering og utanforskap.

I tillegg til høg aktivitet i dei to største regionale fellessatsingane – Berekraftfylket og Digi Møre og Romsdal, har MR2025 i 2022 fått gjennomført ei kartlegging av ungt utanforskap i Møre og Romsdal, og samarbeider med KS' Partnarskap for radikal innovasjon og kommunale og regionale aktørar om ei brei satsing for å motverke ungt utanforskap. Programmet har i tillegg fasilisert og støtta fellessatsingar på statlege arbeidsplassar og styrking av Ungt Entreprenørskap.

[Les meir om programmet på mrfylke.no](#)

Program for berekraftig by- og tettstadutvikling

Programmet vart vedtatt i desember 2021, og hadde første «driftsår» i 2022. Programmet har delprosjekt for utvikling av byane, tettstadene og nye mobilitetsløysingar, og skal bidra til at Møre og

Romsdal er eit attraktivt fylke å bu i, finne arbeid i og besøke.

For å få til dette bidrar programmet med ein kombinasjon av kompetansehevande tiltak på viktige område for by- og tettstadutviklinga, i tillegg til medfinansiering av og deltaking i gode utviklingsprosjekt i byane og tettstadene i heile fylket.

Program for berekraftig by- og tettstadutvikling har i 2022 hatt mykje aktivitet; frå seminar, møteplassar og frukostwebinar til fleire rundar med tildeling av tilskot til by- og tettstadutvikling. Til saman 15,5 millionar kroner blei tildelt til by- og tettstadutviklingsprosjekt i totalt ti av kommunane i fylket. Programmet har utarbeida ein eigen årsrapport for 2022. [Du kan lese meir om programmet på mrfylke.no.](#)

Campus Kristiansund

Campusen er under bygging, med fundament og kjeller på plass før jul 2022. Det meste av byggetrinn 1 er no leigd ut, primært til aktørar knytt til hovudprofilen hav og helse. Campus Kristiansund Drift AS er etablert som et utviklingsselskap, eigd av fylkeskommunen og utbyggarane Devoldholmen Utvikling. I 2022 har prosjektet arbeidd med å få fram nye utdanningar i samarbeid med t.d. Høgskulen i Molde (IT-utdanning) og Høgskulen i Volda (lærarutdanning), i samarbeid med regionalt næringsliv og kommunar. Hausten 2022 starta også berekraftsprogrammet United Cities Internship Program (pilotår 2022-23) på Campus Kristiansund. [Du kan lesar meir om Campus Kristiansund på mrfylke.no](#)

Skaparkraft

Fylkeskommunen sette i gang satsinga Skaparkraft i 2022, eit tiårig omstillingsprogram med formål å styrke eksportnæringane i fylket og stimulere til utvikling av nye næringar.

Skaparkraft har fire satsingsområde:

- **Grøne industrielle løft:** tilskotsmidlar til utviklingsprosjekt der aktørar i fellesskap går saman om utvikling av grønne industrielle verdikjeder (vertikale, horisontale og sirkulære).
- **Smart teknologi:** tilskotsmidlar til kompetanse, digital og fysisk testinfrastruktur/tenester som bidrar til auka digitalisering og bruk av teknologi
- **Fornybar energi:** bidra til at næringslivet får tilgang til fornybar energi og infrastruktur gjennom samarbeidsprosjekt og tilskotsordningar
- **Kompetanse i og for næringslivet:** tilskotsmidlar til kompetanseheving og utvikling av nye utdanningstilbod

Skaparkraft har ei økonomisk ramme på 15 mill. kroner årleg i økonomiplanperioden. Programmet har ein velfungerande prosjektorganisasjon med styringsgruppe, referansegruppe og prosjektorganisasjon med programleiar og tre prosjektleiarar. I 2022 vart det gjeve tilskot og oppdrag for totalt 15 694 250 kroner til ulike utviklingsprosjekt og samarbeidsprosjekt i fylket fordelt slik på dei fire satsingsområda:

- **Grøne industrielle løft:** kr 5.050.000
- **Smart teknologi:** kr 4.819.250
- **Fornybar energi:** kr 5.275.000
- **Kompetanse i og for næringslivet:** kr 550.000

[Du kan lese meir om satsinga Skaparkraft på mrfylke.no](#)

Opplev heile Møre og Romsdal - heile året

I fylkeskommunen sin økonomiplan er det for perioden 2022-2025 sett av to mill. kroner i året til prosjektet «Opplev heile Møre og Romsdal – heile året!» Målet er å gjere Møre og Romsdal meir

attraktivt som reisemål, ved å utvikle fleire berekraftige heilårsopplevingar.

Prosjektet er utvikla og blir gjennomført av kulturavdelinga og kompetanse- og næringsavdelinga i fylkeskommunen. Innovasjon Norge og reiselivsnæringa, gjennom destinasjonsselskapa, er også med på laget. Etter anbodskonkurranse er prosjektleiar hyra inn frå konsulentsselskapet 2469 Reiselivsutvikling.

Dei viktigaste eksterne aktivitetane i 2022 har vore gjennomføring av oppstartseminar i oktober, der prosjektet vart lansert med over 100 påmelde opplevingsaktørar i salen. Der vart også pilotprosjektordninga lansert, ei støtteordning for nettverk av bedrifter som vil utvikle nye opplevingar saman. Ni nye samarbeid fekk 50 000 kroner kvar til å kome i gang med verdiskapande samarbeid, og i 2023 vil desse kunne vere med i konkurransen om støtte til hovudprosjekt. [Du kan lese meir om prosjektet på mrfylke.no](#)

Ein bit av historia

I 2022 har prosjektet:

- Gitt tilsagt for til saman 1.560.000 under tilskotsordningar for Kulturarv i reiseliv, Verdiskaping langs historiske ferdselsårer og Skilting/skjøtsel, aktivitet/formidling.
- Arrangert arbeidsseminar i Romania i prosjektet *Capital of Dacia – Living museum of European Cultural Heritage*.
- Miniutstillinga *Veøy* på turne i fylkets folkebibliotek:
 - digital gjenskaping av *Veøya* frå 900-talet basert på kulturhistorisk forskning.
 - distribuert gjennom Bibliotektransporten.
- Etablering og oppstart av forprosjekt for Nasjonalt postveiprojekt i samarbeid med Trøndelag FK, Vestland FK og Statens vegvesen, Norsk vegmuseum.
- Samarbeid med kompetanse og næringslivsavdelinga i «Opplev heile Møre og Romsdal – heile året» - workshop med 100 deltakarar frå Opplevingsnæringa og tildeling av forprosjektmiddel til 10 forprosjekt.
- Digital formidling av middelalder-kaupangen *Veøya* i Tidsmaskin på Romsdalsmuseet (lansering i 2023, men finansiert i 2022)

[Du finn meir informasjon om Ein bit av historia på mrfylke.no](#)

Omstilling Geirangerfjorden verdsarvområde og omland

Prosjektet jobbar for å legge til rette for nærings- og samfunnsutvikling i Geirangerfjorden verdsarvområde og omland, gjennom koordinering og finansiering av delprosjekt som bidreg til: Auka verdiskaping og lågare miljømessig fotavtrykk per turist/besøkande, fleire heilårsbusette, og betre samarbeid og koordinering mellom forvaltning og næring i Geirangerfjorden verdsarvområde og omland, ved å sikre informasjonsflyt og -deling mellom relevante aktørar.

I 2022 har det vore arbeidd mykje med løysingar for straumforsyning til Geirangerområdet, ei problemstilling som vert stadig meir prekær ettersom fristen for utsleppsfril ferdsel på fjorden i 2026 rykker stadig nærare. Det manglar avklaringar frå sentrale styresmakter for å finne løysingar på dette.

Saman med Stranda kommune er det starta eit sentrumsutviklingsprosjekt for Geiranger, som ser på korleis bygda bør utformast til det beste både for store mengder besøkande og lokalbefolkninga. Samtidig er arbeidet i gang med småbåthamn og betre tilgang til sjøen, i regi av havnevesenet.

Ny heilårs vegløyning mot aust vil vere av avgjerande betydning for Geirangersamfunnet. Derfor har prosjektet gitt støtte til Geiranger Veginvest, som skal utgreie denne løysinga, i takt med planane for opprusting av Strynefjellsvegen.

Reiselivsnæringa i Geiranger har fått støtte til å utvikle og teste ut nye opplevingsprodukt som kan gi fleire besøk også i vinterhalvåret. Skal fleire finne vegen på vinteren, må vi ha opne tilbod, som er tilpassa den årstida. Les meir om tiskotsordninga

Nordøyvegen

Heile Nordøyvegen opna 27. august 2022. Dei 2700 innbyggjarane på Nordøyane og resten av Ålesund kommune blir knytt nærare saman gjennom fastlandssambandet. Næringsliv og private vil spare transportkostnadar og få eit meir fleksibelt og forutsigbart transportsystem.

Nordøyvegen erstattar to ferjesamband og eitt hurtigbåtsamband.

Prosjektet omfattar:

Lepsøybrua, 800 meter lang høgbru frå Skjeltene på fastlandet over skipsleia til sjøfylling mot Lauka og Hestøya.

- Laukebrua, ei 110 meter lang bru som ligg rett søraust for Lauka og Lisjelauka.
- Hamnaskjersundbrua, ei 200 meter lang bru i Hamnaskjersundet.
- Haramsfjordtunnelen, frå Hestøya til Austnes, 3500 meter.
- Nogvafjordtunnelen, frå Longva på Flemsøya til Fjørtofta, 5730 meter.
- Fjørtoftfjordtunnelen, frå Fjørtofta til Myklebust på Harøya, 3680 meter.
- Burberg tunnelen, ein miljøtunnel på Fjørtofta, 170 meter.
- Veg på sjøfylling over Lepsøyrevet, totalt 2735 meter.
- Ny veg over Fjørtofta.

[Nordøyvegen oversiktskart](#)

Skredsikring Korsmyra – Indreeide

Indreeidstunellen på fv. 63 mellom Korsmyra i Stranda kommune og Indreeide i Fjord kommune er under bygging. Tunnelen går forbi 13 skredpunkt på strekninga og vil gje sikrare og meir føreseieleg framkome for innbyggjarar, turistar og næringsliv.

Sommaren 2022 var det gjennomslag i tunnelen og etter planen blir den opna for trafikk før vintersesongen 2023/2024. I tillegg til tunnelen, inneheld prosjektet også 400 meter veg i dagen, ei 25 meter lang bru og ein 135 meter lang ledevoll for skred på Indreeide.

[Les meir om prosjektet på mrfylke.no/korsmyra](http://mrfylke.no/korsmyra)

Smartare transport

Prosjekt skal utgreie løysingar for eit framtidretta system for kollektivtransport med autonome og utsleppsrie passasjerbåtar i byar. Måla for prosjektet er mellom anna å:

- Bruke vassvegen som avlastning til vegnettet
- Bidra til eit framtidretta og fleksibelt kollektivtilbod i byane
- Gi kollektivreisande betre oversikt, mobilitet og brukarvennlegheit
- Skape nærings- og kunnskapsutvikling

Med Ålesund og Kristiansund som utgangspunkt har prosjektet gjennomført transportfaglege analysar og gjort ei grundig kartlegging av status for autonomi til sjøs i dag. Basert på dette grunnlaget har prosjektet arbeidd med ulike fartøykonsept, framdriftssystem, seglingsfrekvensar og -mønster, smarte styringssystem og nødvendig landbasert infrastruktur for definerte konsept i kvar av dei to byane. Passasjertryggleik, regulatoriske utfordringar og datatryggleik er også viktige tema.

Avslutningsvis i prosjektet blir det utarbeidd kost-nytteanalysar som vil kunne legge grunnlaget for vidare realisering av konsept. 2023 vil bli nytta til formidling, forankring og avslutning av prosjektet.

Prosjektet blir utvikla i samarbeid mellom SINTEF, NTNU, Ålesund og Kristiansund kommune.

[Les meir om prosjektet her](#)

Nytt betalingssystem i kollektivtrafikken

I samarbeid med fleire andre fylkeskommunar og kollektivselskap er det starta eit offentleg-offentleg samarbeid for utvikling av ein ny mobilitetsplattform. Dette medfører at FRAM får ny betalingsløysing på alle bussar og hurtigbåtar, og ein ny nettbutikk og app. Gjennom denne satsinga får FRAM tilgang til ein mobilitetsplattform som bygger eit økosystem som fremmar digital innovasjon. Viktig stikkord i dette utviklingsløpet er open source, transparente prosessar, brukarsentrale løysingar, integrasjon mot Entur og smidig arbeidsmetodikk. Formålet med denne satsinga er å sikre alle innbyggjarar eit trygt, berekraftig og effektiv reisesystem. Appen har spesielt fokus på å optimalisere daglege reisebehov, òg dei lengre turane til spanande stader i vår region.

Ny Nerlandsøybru

Bygging av ny Nerlandsøybru i Herøy kommune vart starta opp i 2022. Den eksisterande Nerlandsøybrua vart opna i 1968 og er ein del av fylkesveg 5878. Som ei rekkje andre bruer som vart bygd på den tida, har brua ein veldig slank konstruksjon som gjer den utsett for korrosjonsskader. Det er nettopp korrosjonsskader som er bakgrunnen for at det er behov for ei ny bru, der ein samtidig sikrar ei betre løysing for mjuke trafikantar, med gang- og sykkelveg og nye busslommer.

Nye Nerlandsøybrua blir 574 meter lang. Bredda blir 11,5 meter, inkludert ein tre meter brei gang- og sykkelveg med rekkverk mot bilvegen. Ny bru skal stå ferdig i 2025.

[Les meir om prosjektet her](#)

Ferjekaier

Fylkeskommunen er i gang med bygging av nye ferjekaier fleire stader i fylket. Ferjekaier er kompliserte konstruksjonar og anleggsarbeida skjer samtidig som det skal avviklast trafikk som normalt.

[Ferjesambandet Sølsnes–Åfarnes er det tredje største fylkesvegsambandet i Møre og Romsdal og er svært viktig for trafikken mellom Nordmøre og Romsdal og Austlandet.](#) Kaiene skal tilpassast dei nye nullutsleppsferjene med nye tilleggskaier (pirar), som skal stå ferdige til 2024. Det skal også byggast ny liggekai på Sølsnes (Gjertrudhamaren).

[Arbeidet med bygging av nye ferjekaier på sambandet Eidsdal–Linge starta også opp i 2022.](#) Kaiene skal kunne ta i mot nye og større ferjer med nullutsleppsløysning frå 2024. Dei nye ferjene i sambandet Eidsdal-Linge har ein kapasitet på 80 personbileiningar, mot dagens ferjer med kapasitet på 35 personbileiningar

Tunneloppgradering

Fylkesvegnettet i Møre og Romsdal har 29 tunnelar som er omfatta av tunnelsikkerheitsforskrifta. 25 av dei har behov for oppgradering for å fylla krava i regelverket. Regelverket skal sikre tryggleik for trafikantar i tunnelane gjennom krav til å forebygge kritiske hendingar som kan sette menneske, miljø eller tunnelen i fare og for å sørge for vern i tilfelle ulykker.

I mange av tunnelane er det også nødvendig med andre utbetringar, med omsyn til trafikktryggleik, framkome og på grunn av forfall/vedlikehaldsetterslep.

Kontrakt for utbetring av Remefjelltunnelane på fv. 659 mellom Eidet og Brattvåg i Ålesund kommune vart lyst ut i 2022 og byggearbeidet skal startar opp i februar 2023. Det kører i gjennomsnitt om lag 2 900 køyretøy i døgnet gjennom Remetunnelane. 11 prosent av dei er lange køyretøy (tal frå 2021). Tunnelane er rekna som eitt av dei mest utrygge punkta på fylkesvegnettet i Møre og Romsdal, fordi store køyretøy legg seg inn mot midten av tunnelen på grunn av låg høgde.

Fire tunnelar på fv. 653 mellom Furene i Volda og Ulsteinvik er planlagt lyst ut i 2023. Tidspunkt for oppgradering av dei andre tunnelane blir bestemt etter kvart som gjennomføringsstrategien blir lagt, og i samband med fastsettinga av Møre og Romsdal fylkeskommune si til ein kvar tid gjeldande økonomiplan.

[Les meir om oppgradering av fylkesveggtunnelar på mrfylke.no](https://mrfylke.no)

Bypakke Ålesund

Bypakke Ålesund er eit samarbeid mellom Ålesund kommune, Møre og Romsdal fylkeskommune og Statens vegvesen. Om lag fire milliardar kroner skal brukast på betre vegar, eit samanhengande gang- og sykkelvegnett, sikre mjuke trafikantar og legge til rette for auka bruk av kollektivtransport.

Møre og Romsdal fylkeskommune er ansvarleg for bygginga av ei rekkje av prosjekta i Bypakke Ålesund. Dei største er Blindheim–Flisnes og nytt kollektivknutepunkt i Ålesund sentrum, men fylkeskommunen har også ansvar for mange mindre prosjekt og som har stor effekt for miljøet, tryggleiken og framkomsten for alle som brukar Ålesund. I 2022 starta fylkeskommunen opp tre trafikktryggingsprosjekt gjennom bypakken:

- Olsvika: Alvikvegen og Brusdalsvegen
- Oppstramming av kryss
- Flytting og forbetring av overgangar
- Betring av lysforholda ved utskifting av lysarmaturar og lysmaster
- Fv. 6210 Blindheimsbreivika
- Oppstramming av kryss
- Flytting og forbetring av overgangar
- Intensivbelysning av overgang ved Shell Vegsund
- Fv. 536 Gåseid, Kryss mellom Borgundvegen og Grønsvika
- Oppstramming av kryss
- Flytting og forbetring av overgangar
- Forbetre belysning ved overgang og busslomme

Bypakke Kristiansund

Fylkeskommunen deltok i treparts-samarbeidet mellom Statens vegvesen, Kristiansund kommune og Møre og Romsdal fylkeskommune. I 2022 blei det gjennomført fire styringsgruppemøter med planlegging av bypakka. Det blir arbeida ut frå mål om lokalpolitisk behandling av bypakka våren 2023.